

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

© Министерство на правосъдието на Република България, mjs.bg. Разрешението за повторно публикуване на този неофициален превод е предоставено единствено за целите на включването му в базата данни HUDOC на ЕСПЧ.

© Ministry of Justice of the Republic of Bulgaria, mjs.bg. Permission to re-publish this non-official translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

ПЕТО ОТДЕЛЕНИЕ

ДЕЛО ГАВРИЛ ГЕОРГИЕВ СРЕЩУ БЪЛГАРИЯ

(Жалба № 31211/03)

РЕШЕНИЕ

СТРАСБУРГ

2 април 2009 година

ОКОНЧАТЕЛНО

02/07/2009

Това решение може да бъде обект на редакционни промени.

По делото Гаврил Георгиев срещу България,

Европейският съд по правата на човека (Пета отделение), заседаващ в състав:

Райт Марусте (Rait Maruste), *председател*,
Карел Юнгвирт (Karel Jungwiert),
Ренате Йегер (Renate Jaeger),
Марк Вилиджър (Mark Villiger),
Изабел БERO-Льофевр (Isabelle Berro-Lefèvre),
Миряна Лазарова Трайковска (Mirjana Lazarova Trajkovska),
Здравка Калайджиева, *съдии*,

и Клаудия Вестердийк (Claudia Westerdiek), *секретар на отделението*,

След обсъждане в закрито заседание на 10 март 2009 година,
Постановява следното решение, взето на посочена дата:

ПО ПРОЦЕДУРАТА

1. Делото е образувано по жалба (№ 31211/03) срещу Република България, подадена на 16 септември 2003 година в Съда на основание чл. 34 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи (наричана по-нататък „Конвенцията“), от българския гражданин г-н Гаврил Бранимиров Георгиев („жалбоподателят“).

2. Жалбоподателят се представлява от г-н Й. Грозев, адвокат в София. Българското правителство („Правителството“) се представлява от своя агент, г-жа М. Коцева от Министерството на правосъдието.

3. На 9 юли 2007 г. председателят на Пето отделение е решил да запознае Правителството с жалбата. В съответствие с член 29 § 3 от Конвенцията било решено Отделението да се произнесе едновременно по допустимостта и по същество.

ФАКТИТЕ**I. ОБСТОЯТЕЛСТВА ПО ДЕЛОТО**

4. Жалбоподателят е роден през 1983 г. и живее в Попица, Врачански регион.

5. По времето на съответните събития жалбоподателят е отбивал редовната си военна служба в поделение, намиращо се в София.

А. Събитията от 21 март 2003 година

6. На 21 март 2003 г., докато се намирал пред кабинета на началника си, жалбоподателят се скарал с един друг войник – С. Те си разменили удари, но били разтървани от други войници, които се намирали на място. Малко след инцидента жалбоподателят получил три дни отпуск и напуснал поделението.

7. Същият ден, към 21 часа, жалбоподателят, придружен от войника Г. се върнал в поделението с намерението да си отмъсти на войника С. Двамата мъже влезли в спалното помещение, където той спял; след това Г. изгасил осветлението и жалбоподателят нанесъл няколко удара по лицето и торса на С. с дървена дъска, която бил взел предварително. Дъската се счупила, но двамата мъже продължили да нанасят удари с юмруци и ритници на С. Малко след инцидента жалбоподателят напуснал отново поделението си.

8. Вследствие на инцидента С. бил отведен в болница, където лекарите констатирали, че имал контузия на черепа, фрактура на носа и синини на лицето.

Б. Арестът на жалбоподателя и лишаването му от свобода

9. На 22 март 2003 г. жалбоподателят се върнал в поделението си. Същият ден, на основание чл. 40б, ал. 1, т. 4 от Закона за отбраната и въоръжените сили, капитан от военната полиция наредил той да бъде задържан за двадесет и четири часа, считано от 14:30 часа. Разпитан от военната полиция по повод инцидента с войника С., жалбоподателят направил признания. Полицията разпитала няколко свидетели, които потвърдили версията, според която жалбоподателят бил този, който нанесъл ударите на войника С.

10. На 23 март 2003 г., в 12:30 часа, жалбоподателят бил освободен от ареста на военната полиция и бил върнат на командира на неговото поделение. Със заповед от същия ден командирът на поделението, подполковник М., наложил на жалбоподателя дисциплинарно наказание от четири дни арест. Жалбоподателят бил отведен в гарнизонния арест в поделението в Горна баня (София), където излежал дисциплинарното си наказание до 27 март 2003 г.

11. Той бил поставен в карцера в малка килия, заедно с още един задържан. По думите на жалбоподателя, в килията не е имало тоалетна и всеки път, когато искал да отиде до тоалетната, е трябвало да вика надзирателите. Килията не е била отоплена и там е било студено. Жалбоподателят и другият задържан са спели на пода. Храната им се е състояла от остатъци от храната на другите войници. В последния ден от задържането му жалбоподателят бил принуден да изчисти каналите.

12. На 27 март 2003 г. военната прокуратура в София образувала наказателно следствие срещу жалбоподателя. В същия ден разследващият военен, натоварен с делото, му повдигнал обвинение за това, че е нанесъл удари и рани на войника С., престъпление по чл. 379а от Наказателния кодекс. Той бил разпитан и задържан за двадесет и четири часа, за да бъде изправен пред военния съд в София.

13. На 28 март 2003 г., по искане на военния прокурор, военният съд в София поставил жалбоподателя във временния арест. Военният съд стигнал до заключението, че съществували правдоподобни причини да бъде заподозрян жалбоподателя в извършване на престъплението, в което бил обвинен. Съдът преценил също така, че жалбоподателят можел да повлияе на свидетелите на инцидента от 21 март 2003 г., които в голямата си част били войници от поделението.

14. На 15 април 2003 г. адвокатът на жалбоподателя поискал от военния съд в София да освободи клиента му. С решение от 24 април 2003 г. военният съд в София уважил тази молба и наложил на жалбоподателя гаранция в размер на 500 български лева (еквивалентът на 250 евро). Военният съд констатирал, че свидетелите на инцидента били разпитани, а жалбоподателят бил отбил военната си служба, което намалявало риска от натиск върху свидетелите. Съдът констатирал, че жалбоподателят нямал предишни присъди и че нямало данни, позволяващи да се заключи, че е налице опасност от избягване на правосъдието. Военната прокуратура в София обжалвала.

15. На 30 април 2003 г. военният апелативен съд отменил решението на долната инстанция и задържал жалбоподателя в ареста. Апелативният съд преценил, че всъщност съществувала опасност от извършване на ново престъпление, тъй като жалбоподателят бил вече осъждан като непълнолетен за това, че нанесъл на друго лице удари и наранявания, както и затова, че начинът му на реагиране по време на дадения инцидент показвал изключителна тенденция за прибегване към сила за разрешаване на конфликти. Военният апелативен съд счел, че съществувала също така опасност, жалбоподателят да се опита да повлияе на свидетелите, тъй като той бил отбил военната си служба и бил в състояние да влезе в контакт с войниците от своето поделение или да открие тези от тях, които наскоро били отбили военната си служба, чрез адресите им, които фигурирали в документите по делото.

16. На 8 юли 2003 г. военният съд в София признал жалбоподателя за виновен по повдигнатите обвинения и го осъдил на една година затвор. Тази присъда била потвърдена на 9 февруари 2004 г. от военния апелативен съд. Жалбоподателят изтърпял наказанието си и бил освободен на 27 март 2004 г.

II. ПРИЛОЖИМО ВЪТРЕШНО ПРАВО И ПРАКТИКА

А. Дисциплинарната санкция „арест“

17. По времето на съответните събития, дисциплинарната отговорност в рамките на армията е била регламентирана от Закона за отбраната и въоръжените сили (ЗОВС) и от Устава за войсковата служба на Въоръжените сили на Република България от 2001 година, наречен по-долу “Устава от 2001 г.”.

18. Член 279 от ЗОВС дефинира дисциплинарното нарушение като всяко виновно неизпълнение на разпоредбите на закона или на военните правилници, както и на заповедите на висшестоящите в йерархията. Съгласно чл. 281, ал. 4 от същия закон, неспазването на войсковия и обществения ред в гарнизона е дисциплинарно нарушение.

19. Член 282, алинея 2, буква “з” от ЗОВС и чл. 795, т. 8 от Устава от 2001 г. предвиждали възможността на военнослужещите да бъде наложено дисциплинарно наказание арест за период до десет дни. Това дисциплинарно наказание било налагано с писмена заповед на компетентния офицер (чл. 288 от ЗОВС и чл. 818, ал. 3 от Устава от 2001 г.). Командирът на поделението можел да изпрати военнослужещ в ареста за период до четири дни. За да наложи дисциплинарното наказание, командирът трябвало да вземе предвид тежестта на дисциплинарното нарушение, поведението и психическото състояние на военнослужещия, продължителността на положената служба, другите обстоятелства по случая, както и ефекта от дисциплинарното нарушение върху останалите войници в поделението (чл. 804, ал. 2 от Устава от 2001 г.).

20. Заповедта на компетентния офицер за налагане на дисциплинарното наказание арест не подлежала на никакво йерархическо или съдебно обжалване.

21. Военнослужещите, на които била налагана тази санкция, били затваряни в килии на дисциплинарния карцер на поделението (чл. 584 от Устава от 2001 г.). Те били отстранени от изпълнението на обикновените ежедневни задачи на войника: хранели се в карцера и трябвало да викат надзирателите, за да бъдат съпровождани до санитарните помещения; били са принуждавани да изпълняват специални дейности по десет часа на ден, като например да наизустяват вътрешни военни правилници, упражнения или наряд; при отсъствие на организирани дейности, те имали право на петдесет минути на ден упражнения на открито, в заградено място и под наблюдение; не можело да им се правят посещения, нито да получават поща (членове 591 – 595 от Устава от 2001 г.).

22. Дисциплинарното наказание за поставяне под арест било отменено на 1 януари 2008 г., след премахването на задължителната военна служба.

Б. Задържането от военната полиция и лишаването от свобода

23. Член 40б, ал. 1, т. 2 от ЗОВС дава възможност на офицерите от военната полиция да задържат в ареста военнослужещите за двадесет и четири часа в случай на извършване на престъпление. Член 51, ал. 4 от Правилника за организацията и дейността на служба "Военна полиция и военен контрашпионаж" позволявал на войник в арест да оспори заповедта пред съда.

24. Условиата и процедурите за задържане под стража, предвидени от Наказателно-процесуалния кодекс от 1974 г. (по-надолу НПК от 1974 г.) били също така приложими по отношение на задържането под стража на военнослужещите. Член 152а, ал. 3 от НПК от 1974 г. давал възможност на разследващия орган и на прокурора да постановят задържане на обвиняемия за двадесет и четири часа и седемдесет и два часа респективно, за се да осигури явяването му пред компетентния съд.

25. Член 152 от НПК от 1974 г. предвиждал задържане под стража за обвиняемия в престъпление, за което наказанието било лишаване от свобода, или за който съществувала реална опасност да се укрие от правосъдието, или да извърши ново престъпление. Задържането под стража се налагало от съдия от първоинстанционния съд в открито заседание и в присъствието на прокурора, на обвиняемия и на неговия защитник, и това решение подлежало на обжалване пред горната инстанция (чл. 152а от НПК от 1974 г.).

26. Съгласно чл. 152б от НПК от 1974 г., обвиняемият можел да обжалва задържането под стража пред първоинстанционния съд. Молбата се разглеждала в открито заседание, в присъствието на прокурор, на обвиняемия и на защитника му. Съдията можел или да потвърди мярката за задържане под стража, или да я замени с друга мярка за съдебен контрол и да освободи обвиняемия. Това решение подлежало на обжалване пред горната съдебна инстанция.

В. Законът за отговорността на държавата за вреди причинени на гражданите (след 12 юли 2006 г., Закон за отговорността на държавата и на общините за вреди)

27. Разпоредбите на този закон, позволяващ да бъде търсена отговорност от държавата за вреди, причинени от лоши условия за задържане, както и преглед на съответната вътрешно-правна практика са изложени в следните решения на Съда: *Добрев срещу България*, №

55389/00, §§ 40 et 41, 10 август 2006, *Кирилов срещу България*, № 15158/02, §§ 21 и 22, 22 май 2008 и *Христов срещу България* (частично реш.), № 36794/03, 18 март 2008.

ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПРАВОТО

I. ОТНОСНО ТВЪРДЯНОТО НАРУШЕНИЕ НА ЧЛЕН 5 § 1 ОТ КОНВЕНЦИЯТА

28. Жалбоподателят твърди, че задържането му от 23 до 27 март 2003 г., разпоредено от командира на неговото поделение, е противоречало на чл. 5 § 1 от Конвенцията, който гласи:

“1. Всеки има право на свобода и сигурност. Никой не може да бъде лишен от свобода, освен в следните случаи и по реда, предвиден от закона:

а) законосъобразно лишаване от свобода по силата на постановена от компетентен съд присъда;

б) законосъобразен арест или лишаване от свобода за неизпълнение на законосъобразно съдебно решение или с цел осигуряване на изпълнението на задължение, предписано от закона;

в) законосъобразен арест или лишаване от свобода, с цел да се осигури явяване пред компетентния съгласно закона орган, по обосновано подозрение за извършено престъпление, или когато задържането обосновано може да се смята за необходимо, за да се попречи на лицето да извърши престъпление или да се укрие, след като е извършило престъпление;

г) лишаване от свобода на непълнолетно лице въз основа на законосъобразно решение, за да се осигури надзор с възпитателна цел или законосъобразно лишаване от свобода на такова лице, с цел да се осигури неговото явяване пред предвидената в закона институция;

д) законосъобразно лишаване от свобода, с цел да се предотврати разпространението на инфекциозни болести, както и на душевноболни лица, алкохолици, наркомани или скитници;

е) законосъобразен арест или лишаване от свобода на дадено лице, с цел да се предотврати незаконното му влизане в страната, или на лице, против което се предприемат действия за неговото експулсиране или екстрадиране.”

29. Правителството оспорва тази теза. То приема, че четирите дни, прекарани от жалбоподателя в дисциплинарния карцер, се явяват лишаване от свобода. В същото време, то поддържа, че това задържане попада в полето на чл. 5 § 1 (с) дотолкова, доколкото жалбоподателят бил заподозрян в извършването на престъпление и доколкото той бил задържан под стража от съд в края на дисциплинарното му задържане.

30. Жалбоподателят поддържа, че поставянето му в ареста не се оправдава от нито една от алинеите на чл. 5 § 1 от Конвенцията. Поспециално той изтъква, че е бил лишен от свобода в изпълнение на

дисциплинарна санкция, наложена му за неспазване на военната дисциплина. Следователно, въпросната санкция не може да бъде квалифицирана като задържане по чл. 5 § 1 (с) от Конвенцията, тъй като не е била наложена нито от компетентните да разпоредят задържане на лице, заподозряно в извършването на престъпление, органи, нито е спазена предвидената за това процедура.

А. Допустимост

31. Съдът констатира, че това оплакване не е неоснователно по смисъла на чл. 35 § 3 (а) от Конвенцията и не отговаря на някое от условията за недопустимост. От тук следва, че трябва да бъде обявено за допустимо.

Б. По същество

32. Съдът припомня, че провъзгласявайки „правото на свобода“, чл. 5 § 1 визира физическата свобода на лицата; той има за цел да гарантира, че никой няма да бъде произволно лишен от нея. За да се определи дали едно лице е лишено от свобода по смисъла на чл. 5, трябва да се тръгне от конкретната ситуация и да се вземат предвид всички критерии, като вида, продължителността и начините за упражняване на съответната мярка. (*Енгел и други срещу Холандия (Engel et autres c. Pays-Bas)*, 8 юни 1976, §§ 58 и 59, серия А № 22 ; *Амююр срещу Франция (Amiur c. France)*, 25 юни 1996, § 42, *Сборник решения (Recueil des arrêts et décisions)* 1996-III).

33. Съдът отбелязва, че Правителството не оспорва твърдението на жалбоподателя, според което арестът му за четири дни представлява лишаване от свобода. Предвид начините за изпълнение на тази мярка (виж параграфи 11 и 21 по-горе) и съгласието на страните по тази точка, съдът не намира причина да прави различно заключение в дадения случай.

34. След това Съдът припомня, че първият параграф от чл. 5 на Конвенцията съдържа изчерпателна листа от мотиви, позволяващи лишаването от свобода. Следователно лишаването от свобода е неправомерно, ако не произтича от някой от мотивите, обявени в алинеи (а) – (f) на чл. 5 § 1 (*Витолд Литва срещу Полша (Witold Litwa c. Pologne)*, № 26629/95, § 49, ЕСПЧ 2000-III).

35. Двете страни не са на едно мнение относно целта на поставянето в ареста: Правителството счита, че целта на тази мярка е да подсигури явяването на жалбоподателя пред съда в рамките на наказателното производство, образувано срещу него, предвид подозрението, че е извършил престъпление, а жалбоподателят оспорва тази теза. Съдът констатира, че Правителството се е позовало

единствено на ал. (с), за да оправдае задържането на жалбоподателя. Следователно никой не оспорва, че по дадения спор лишаването от свобода не попада в рамките на алинеи (а), (b), (d), (е) или (f) на чл. 5 § 1. Съдът не открива причина да изрази друго становище. Следователно той трябва да изследва дали задържането на жалбоподателя се оправдава, или не, от съдържанието на ал. (с) на цитираната норма.

36. Съдът констатира, че са налице правдоподобни причини да се подозира, че жалбоподателят е извършил престъплението: той е направил признания в деня на арестуването си и събраните свидетелски показания потвърждават версията, според която той е автор на агресията върху войника С. (виж параграф 9 по-горе). Съдът приема, че задържането на жалбоподателя е било наредено не само с цел да бъде наказан за дисциплинарно нарушение, но и също така с цел да бъде изправен пред компетентния съд: в дадения случай – военния съд в София. В същото време е необходимо това задържане да е „предвидено от закона“, т.е. съобразно материалните и процесуалните правила на вътрешното право (виж, наред с много други, Саади срещу Великобритания (*Saadi c. Royaume-Uni*) [ГО], № 13229/03, § 67, ЕСПЧ 2008-...).

37. Съдът отбелязва, че съобразно приложимото вътрешно право по време на събитията, органите, които са били компетентни да разпоредят задържането на войник, заподозрян в извършването на престъпление, са били военната полиция, разследващият орган, прокурорът и първоинстанционният съд (виж параграфи 23 – 25 по-горе). Задържането на жалбоподателя между 23 и 27 март 2003 г. не е било разпоредено от гореспоменатите органи, а от командира на поделението (виж параграф 10 по-горе). Нещо повече, съобразно вътрешното право, процедурите по задържане и арестуване включват съдебен контрол *a priori* или *a posteriori* върху законосъобразността на задържането (виж параграфи 23 – 26 по-горе), докато заповедта на командира на поделението не подлежала на никакво обжалване – нито йерархическо, нито съдебно (виж параграф 20 по-горе). От тук следва, че задържането на жалбоподателя в изпълнение на заповедта на неговия началник не е било съобразено с разпоредбите на вътрешното право, приложими в случай на задържане на лица, заподозрени в извършване на престъпление. Следователно заповедта не е била съобразена с „предвиденото от закона“, каквото е изискването на алинея (с) на чл. 5 § 1.

38. Следователно тази разпоредба на Конвенцията е била нарушена.

II. ОТНОСНО ТВЪРДЯНОТО НАРУШЕНИЕ НА ЧЛ. 5 § 4 ОТ КОНВЕНЦИЯТА

39. Жалбоподателят твърди, че не е разполагал с вътрешно-правни способности да оспорва законосъобразността на задържането, разпоредено от неговия началник. Той цитира чл. 5 § 4 от Конвенцията, който гласи следното:

„Всеки арестуван или лишен от свобода има право да обжалва законосъобразността на своето задържане в съда, който е задължен (...) да се произнесе; в случай че задържането е неправомерно, съдът е длъжен да нареди незабавното освобождаване на задържаното лице.“

40. Правителството не е изразило становище по този въпрос.

А. Допустимост

41. Съдът констатира, че това оплакване не е неоснователно по смисъла на чл. 35 § 3 (а) от Конвенцията и не отговаря на някое от условията за недопустимост. От тук следва, че трябва да бъде обявено за допустимо.

Б. По същество

42. Съдът припомня, че чл. 5 § 4 от Конвенцията гарантира на арестуваните или лишените от свобода правото да обжалват законосъобразността на своето задържане в съда (виж *Винтерверп срещу Холандия (Winterwerp c. Pays-Bas)*, решение от 24 октомври 1979, серия А № 33, § 60). Тази норма не изисква гаранции, подобни на тези, предвидени в чл. 6 от Конвенцията, но процедурата по случая трябва да има съдебен характер и трябва да представя гаранции, съобразени с вида лишаване от свобода, чиято законосъобразност е оспорена (виж наред с другите *Ниедбала срещу Полша (Niedbala c. Pologne)*, № 27915/95, § 66, 4 юли 2000). Все пак, ако лишаването от свобода е разпоредено в резултат на производство със съдебен характер, предлагащо необходимите процедурни гаранции, контролът върху законосъобразността на лишаването от свобода, изискван от чл. 5 § 4 по принцип е инкорпориран в решението, с което се налага тази мярка (виж *Де Вилде, ООМС и Версип срещу Белгия (De Wilde, Ooms et Versyp c. Belgique)*, 18 юни 1971, § 76, серия А № 12).

43. Съдът отбелязва, че вътрешното право не е предоставяло на жалбоподателя никаква възможност за обжалване на законосъобразността на арестите му (виж параграф 20 по-горе). Следователно основният въпрос, който се поставя в дадения случай, е да се разбере дали процедурата по налагане на тази дисциплинарна

санкция е предоставяла на жалбоподателя процедурните гаранции, изисквани от чл. 5 § 4.

44. На първо място, Съдът отбелязва, че задържането на жалбоподателя е разпоредено от офицер от армията, който не е имал съдебни функции. Дори и да е вярно, че вътрешното законодателство изисквало от командира на поделението да вземе предвид известен брой съответни обстоятелства, за да установи необходимостта от задържането на жалбоподателя (виж параграф 19 по-горе), не по-малко вярно е, че става въпрос за неограничена власт на офицера спрямо подчинените му. Процедурата, предвидена в тази връзка от вътрешното законодателство и спазена в случая, не разкрива нещо различно: отговорният офицер самостоятелно решава дали да разпорежи войника да бъде арестуван, или не. Вътрешното законодателство не предвиждало никаква разпоредба, гарантираща правото на жалбоподателя да бъде лично изслушан от решаващия орган (виж наред с другите *Граужинис срещу Латвия (Graužinis c. Lituanie)*, № 37975/97, §§ 31 и 32, 10 октомври 2000) при положение, че процедурата можела да завърши с решение, с което да бъде лишен от свобода, макар и за кратък период.

45. Гореспоменатите елементи са достатъчни за Съда да заключи, че решението жалбоподателят да бъде арестуван не е било взето след процедура, даваща изискваните от чл. 5 § 4 на Конвенцията гаранции. В допълнение, жалбоподателят не разполагал с никакъв способ да обжалва законосъобразността на заповедта на командира на поделението.

46. От тук следва, че е имало нарушение на чл. 5 § 4 от Конвенцията.

III. ОТНОСНО ДРУГИТЕ ТВЪРДЯНИ НАРУШЕНИЯ

47. Жалбоподателят изтъква лошите условия в гарнизонния арест в Горна баня, където е прекарал четири дни. Той твърди, че задържаното му от военната полиция от 22 до 23 март 2003 г. не е разпоредено съобразно „предвиденото в закона“ и че не е разполагал с ефикасен вътрешно-правен способ, за да обжалва законосъобразността на това задържане. Той се оплаква от прекомерната продължителност на задържането му.

48. Като има предвид всички данни, с които разполага, и дотолкова, доколкото е в неговата компетентност да познава направените твърдения, Съдът не открива никаква проява на нарушение на правата и свободите, гарантирани от Конвенцията или Протоколите към нея. От тук следва, че тези оплаквания са очевидно неоснователни и трябва да бъдат отхвърлени, съгласно чл. 35 §§ 3 и 4 от Конвенцията.

IV. ОТНОСНО ПРИЛОЖЕНИЕТО НА ЧЛЕН 41 ОТ КОНВЕНЦИЯТА

49. Съгласно чл.41 от Конвенцията,

„Ако Съдът установи нарушение на Конвенцията или на Протоколите към нея и ако вътрешното право на съответната Високодоговаряща страна допуска само частично обезщетение, Съдът, ако е необходимо, постановява предоставянето на справедливо обезщетение на потърпевщата страна.“

A. Вреди

50. Жалбоподателят претендира за сумата от 6 000 евро за понесени неимуществени вреди.

51. Правителството не е изразило становище по този въпрос.

52. Съдът счита, че жалбоподателят е понесъл известни неимуществени вреди, поради лишаването му от свобода и поради липсата на способ да обжалва законосъобразността му. Предвид обстоятелствата в дадения случай, Съдът счита, че констатирането на нарушението не е достатъчно за да компенсира неимуществените вреди понесени от жалбоподателя и, отсъждайки по справедливост, му присъжда 2 000 евро.

Б. Разходи и разноски

53. Жалбоподателят иска също така 2 800 евро за разходи и разноски, направени пред Съда. Поисканата сума е за адвокатски хонорар за положени 35 часа труд с почасова ставка от 80 евро. Жалбоподателят иска въпросната сума да бъде преведена директно по сметка на неговия представител.

54. Правителството не е изразило становище по този въпрос.

55. Съгласно практиката на Съда, всеки жалбоподател има право на възстановяване на разходите и разноските само дотолкова, доколкото е доказал, че те са понесени действително и са необходими, както и че са разумни по своя размер. В дадения случай Съдът отбелязва, че някои от оплакванията на жалбоподателя са обявени за недопустими (виж параграфи 47 и 48 по-горе). Предвид представените доказателства и споменатите по-горе критерии, Съдът счита за разумна сумата от 1 500 евро за производството пред Съда и я присъжда на жалбоподателя. Уважава молбата от страна на жалбоподателя относно директното внасяне на тази сума по банковата сметка на представителя.

В. Лихва за забава

56. Съдът счита за уместно лихвата за забава да се основава на максималния процент по заемите на Европейската централна банка, към която следва да се добавят три процентни пункта.

ПО ТЕЗИ ПРИЧИНИ, СЪДЪТ

1. *Обявява* :
 - а) единодушно, за допустими оплакванията, изведени от чл. 5 §§ 1 и 4, във връзка със задържането на жалбоподателя от 23 до 27 март 2003 г., разпоредено от командира на поделението му; и
 - б) с мнозинство, за недопустима жалбата в останалата ѝ част;
2. *Постановява*, единодушно, че е налице нарушение на чл. 5 § 1 от Конвенцията;
3. *Постановява*, единодушно, че е налице нарушение на чл. 5 § 4 от Конвенцията;
4. *Постановява*, единодушно,
 - а) че държавата-ответник следва да плати на жалбоподателя, в рамките на три месеца от датата, на която решението влезе в сила, в съответствие с член 44, § 2 от Конвенцията, следните суми, които да бъдат конвертирани в български лева по курса, приложим към датата на плащането им:
 - i. 2 000 евро (две хиляди евро) плюс всички данъци, които могат да бъдат наложени, за неимуществени вреди;
 - ii. 1 500 евро (хиляда и петстотин евро) плюс всички данъци, които могат да бъдат наложени на жалбоподателя, за разходи и разноси пред Съда, които да бъдат преведени по банковата сметка на неговия представител;
 - б) че от датата на изтичане на гореспоменатия срок до изплащането се дължи проста лихва върху горепосочената сума в размер, равен на пределната ставка по заеми на Европейската централна банка по време на просрочения период плюс три процентни пункта;
5. *Отхвърля*, единодушно, останалата част от претенцията за справедливо обезщетение.

Изготвено на френски език и съобщено писмено на 2 април 2009 г.,
съгласно чл. 77 §§ 2 и 3 от Правилника на Съда.

Клаудия Вестердийк
Секретар

Райт Марусте
Председател